

Výrobci cukru v Evropě

SUGAR PRODUCERS IN EUROPE

Karel Číž

Cukrovarnický průmysl v Evropské unii se v důsledku reformy trhu s cukrem významně změnil – dopady reformy jsou značné: 1. 10. 2009 klesla referenční cena bílého cukru celkem o 36 % na 404,40 EUR.t⁻¹ a výroba cukru se snížila o 6 mil. t. Kromě Irska, Portugalska, Bulharska, Lotyšska a Slovinska, které se výroby cukru z řepy úplně vzdaly, omezily Itálie, Španělsko, Maďarsko a Řecko svou produkci o 50 % a více.

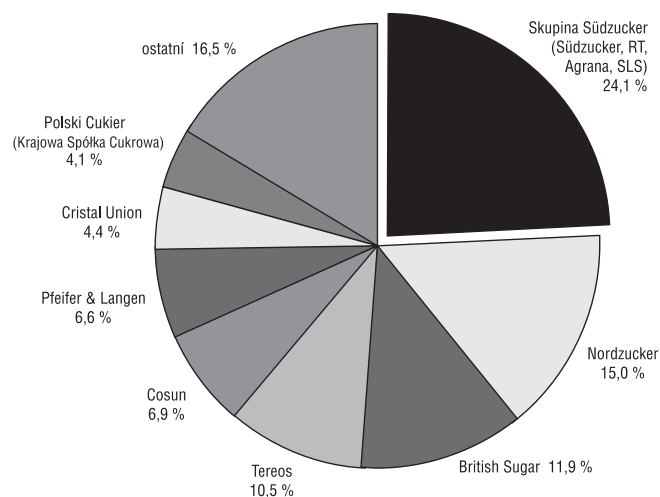
Byla uzavřena řada cukrovarů, reforma trhu s cukrem a proces restrukturalizace však ještě nebyly ukončeny. Jestliže bylo v EU-27 v období 2000–2005 uzavřeno 78 závodů, potom

v letech 2005–2008, tedy za čtyři roky, ukončilo provoz dalších 91 cukrovarů. Tím ztratilo práci přibližně 25 tisíc osob a velké ztráty utrpěla také řada dodavatelů a firem poskytujících služby.

Koncentrace cukrovarnického průmyslu je logickým následkem:

- britská společnost British Sugar převzala největšího španělského výrobce cukru Azucarera Ebro;
- v Nizozemsku se společnost COSUN, ziskem společnosti CSM, stala jediným zpracovatelem řepy a výrobcem cukru v zemi. Získáním podniku Anklam od společnosti Danisco, je nyní COSUN aktivní na trhu s cukrem a etanolem také v Německu;
- Nordzucker získal ostatní cukrovary společnosti Danisco (mimo podnik Anklam) a je nyní jediným zpracovatelem řepy v Dánsku, Švédsku, Finsku a v Litvě. Mimo to vyrábí Nordzucker cukr ve čtyřech závodech v Srbsku, odkud má částečně, v rámci „balkánských“ dohod, přístup na trh v EU (tab. I.).

Obr. 1. Podíl největších cukrovarnických společností na kvótě EU

(zdroj: Die Zuckerrübenzeitung)

Některé firmy uzavřely spolupráci. Tak vznikla společná obchodní organizace s cukrem Eurosugar, sdružující společnosti Nordzucker (Německo), Cristal Union (Francie) a ED&F Man (Velká Británie). Tereos, největší francouzský výrobce cukru, spolupracuje se španělskou společností ACOR. Südzucker uzavřel partnerství s Mauritius Zucker Syndikát.

Nyní drží šest největších společností 75 % cukerní kvóty EU (obr. 1.). S produkční kvótou 3,2 mil. t cukru (tj. 24 %) je na prvním místě skupina Südzucker. Společnost Nordzucker, která poté, co získala firmu Danisco, zvýšila svůj podíl produkční kvóty na 15 %, je druhým největším výrobcem cukru v EU.

Restrukturalizace evropského cukrovarnického průmyslu však ještě nedospěla ke konci. Mnoho závisí na tom, jaké rámcové podmínky vymezí Evropská komise pro období po roce 2014.

Tab. I. Podíl jednotlivých zemí a největších cukrovarnických společností na produkční kvótě EU

Země	Společnost (podíl na kvótě EU, %)	Celkem (%)
Francie	Tereos (9), Saint Louis Sucre – SLS (4,5), Cristal Union (4,4), ostatní (7,9)	25,8
Německo	Südzucker (8,7), Nordzucker (7,5), Pfeifer & Langen (4,7), Cosun (0,8)	21,7
Polsko	Polski Cukier (4,1), Sl. Cukier (2,6), Nordzucker (1,0), Pfeifer & Langen (1,7), British Sugar (1,1)	10,5
Velká Británie	British Sugar (7,9)	7,9
Nizozemsko	Cosun (6,0)	6,0
Belgie	Raffinerie Tirlemontoise – RT (3,6), ostatní (1,5)	5,1
Itálie	Copro (2,1), Sadam (1,0), ostatní (0,7)	3,8
Španělsko	British Sugar (2,8), ostatní (0,9)	3,7
Česko	Tereos, Agrana, ostatní	2,8
Rakousko	Agrana (2,6)	2,6
Maďarsko	Agrana (0,8)	0,8
Dánsko, Švédsko, Finsko	Nordzucker (5,6)	5,6
Řecko, Litva, Rumunsko, Slovensko	ostatní	3,7